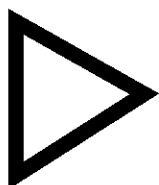

**Stedelijk
Museum**

BUREAU

AMSTERDAM

NO 11

ROZENSTRAAT 59 / 1016 NN AMSTERDAM

TEL 31(0)20 4220471 / FAX 31(0)20 6261730

RINKE NIJBURG

GRACELAND

HANNAH VAN BART

KOEN VERMEULE

28 - 01

1995

05 - 03

Hannah van Bart, zonder titel, 1994, acryl op doek, 80x84,5 cm,
ABN AMRO Collectie

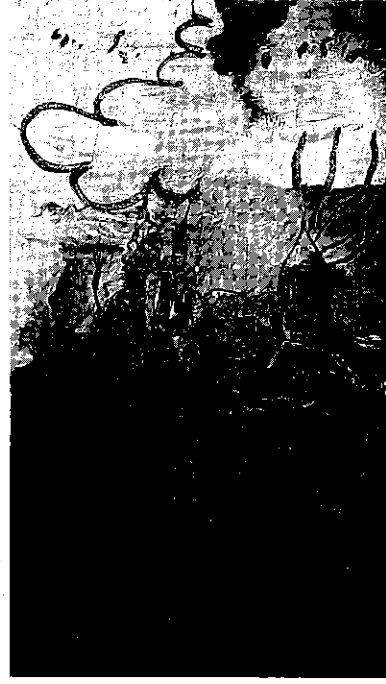
Hannah van Bart, zonder titel, 1994, acryl op doek, 65x85 cm

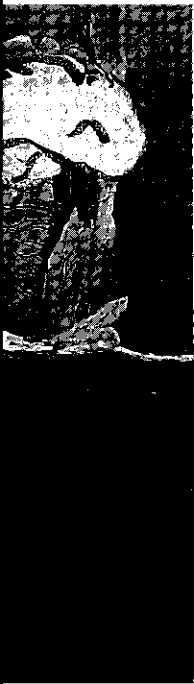

Koen Vermeule, zonder titel, 1994, olieverf/doek, 350x200 cm,
foto: Thijs Quispel, courtesy: Art & Project, Slootdorp

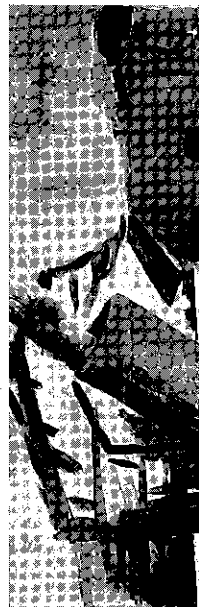

Hannah van Bart, zonder titel, 1994, acryl op doek, 65x85 cm

Rinke Nijburg, De stille planeet, 1994,
acryl- en olieverf op doek, 300x200 cm

Rinke Nijburg, Het eeuwige vertrek, 1994, acryl- en olieverf op doek, 150x225 cm

Rinke Nijburg, Schuilplaats, 1994, acryl- en olieverf op doek, 150x250 cm

GRACELAND is een tentoonstelling met schilderijen van HANNAH VAN BART, RINKE NIJBURG en KOEN VERMEULE.

Tot op zekere hoogte laat de schilderkunst van Van Bart, Nijburg en Vermeule zich in met de kwestie van de representatie. De mogelijkheden van het afbeelden van een waarneembare werkelijkheid laten zij niet onbenut. Maar belangrijker dan het vastleggen van een objectieve realiteit is de verbeelding van de zintuiglijke ervaring en de herinnering. Uit hun werk spreekt bovenal de moed om het verlangen naar intimiteit en kwetsbaarheid in beeld te brengen.

Zoals kleine kinderen de illusie hebben dat zij niet worden gezien wanneer zij zelf de handen voor de ogen houden, zo houdt de geknielde figuur in Nijburgs **Schuilplaats** zich verborgen door een schilderij voor het gezicht te houden. Veel van zijn felgekleurde schilderijen laten mensfiguren zien in binnen- en buitenruimtes, die tegelijk aanwezig en afwezig zijn. Het hoofd blijft vaak buiten beeld, waardoor het lijkt alsof de fysieke en de mentale aanwezigheid niet samenvallen.

Duizend kilometer van huis, Het eeuwige vertrek en **Het raadsel van aankomst** raken aan het gevoelige besef dat je niet bent waar je zou moeten zijn, maar dat je evenmin kunt blijven waar je bent.

Een zelfde weemoed kenmerkt ook het werk van KOEN VERMEULE. Maar in tegenstelling tot de figuren van Nijburg, die steeds in relatie tot hun architectonische omgeving worden getoond, zijn de jongemannen bij Vermeule volledig op zichzelf teruggeworpen. Vermeule schildert ze op grote doeken tegen een nagenoeg monochrome achtergrond. Daardoor krijgen ze een abstract, haast allegorisch karakter. De drie jongens die tegen een vuilwitte achtergrond zijn geschilderd, zijn meer dan zomaar een stel schoffies op straat (al zou je ze daar zo kunnen tegenkomen), ze worden bijna een belichaming van de verbondenheid van jeugdige vrienden. In zijn meest recente schilderijen nemen de jongemannen een meer statische, bevroren houding aan. Ze knielen of liggen en soms lijkt het of ze dood zijn. De betekenis van die vreemde houdingen is allerminst eenduidig; komen ze voort uit een ongeluk, een val, is het nederigheid of overgave?

Voor HANNAH VAN BART is het maken van een schilderij een zintuiglijke ervaring die 'meer op luisteren dan op kijken lijkt'. Schilderen is als een zorgvuldig aftasten, of zoals zij het zelf noemt, als 'het wroeten in een wond'. In een landschappelijke omgeving duiken allerlei vormen op, die soms als wolken, pionnen, boomstronken, puntmutsen, kastelen of dieren te herkennen zijn. Maar sterker nog dan in het werk van Philip Guston, waarmee haar schilderijen enige verwantschap vertonen, is het niet altijd duidelijk wat er is afgebeeld. Sommige delen zijn weergegeven als objecten in een ruimte, andere als tekeningen op een plat vlak. Maar al geeft de waarneembare werkelijkheid haar enige houvast bij het schilderen, de beelden die ze maakt lijken in de eerste plaats uit de schemerzone van het bewustzijn tevoorschijn te zijn gekomen.

Twee van NIJBURGS recente schilderijen heten **Het eeuwige vertrek** en **Zie dat ik terugkom**. Deze titels lijken een parafrase op Nietzsches notie van de 'eeuwige wederkeer', de cyclische beweging in de natuur die evengoed op de schilderkunst van toepassing zou kunnen zijn. Want telkens weer wordt het einde van de schilderkunst geproclameerd -als laatst, meen ik me te herinneren, in de tweede helft van de tachtiger jaren, in reactie op het wilde schilderen van de jaren daarvoor- waarna zij vervolgens weer springlevend tevoorschijn komt.

Bij Van Bart, Nijburg en Vermeule verschijnt de schilderkunst zonder cynisme, zonder afstande-

lijkheid en zonder theoretisch program. Schilderkunstige expressie heeft bij hen een nieuwe lading gekregen, die in niets doet denken aan de heftige celebratie van de allerindividueelste emotie in de schilderkunst van de Nieuwe Wilden. Het is introvert, zonder autistisch te zijn; optimistisch, zonder naïef te zijn. Het is een terugkeer naar een oprecht geloof in de potentie van de schilderkunst.

Graceland is het gebied dat deze sensitieve schilderkunst voor zich opeist.

Leontine Coelewijn

GRACELAND is an exhibition of paintings by **HANNAH VAN BART, RINKE NIJBURG** and **KOEN VERMEULE**.

To some extent the work of these artists is concerned with the question of representation. They do not neglect the possibilities for depicting an observable reality. But more important than recording objective reality is the portrayal of sensory experience and of memory. Above all, their paintings reflect the courage to express the desire for intimacy and vulnerability.

Just as small children believe that they will be invisible if they put their hands over their eyes, so the kneeling figure in Nijburg's **SHELTER** seeks concealment by holding a painting in front of its face.

Many of his brightly coloured paintings show human figures in interiors and exteriors which are present and absent at the same time. The head often remains unseen, so that it seems as if physical and mental presence do not coincide.

A THOUSAND KILOMETRES FROM HOME, ETERNAL DEPARTURE and **THE ENIGMA OF ARRIVAL** touch on the painful awareness that you are not where you should be, and equally cannot stay where you are.

There is a similar wistfulness in the work of Koen Vermeule. But in contrast to Nijburg's figures, which are

always shown in relation to their architectural setting, Vermeule's young men are completely thrown back on themselves. He paints them on large canvases against a virtually monochrome background. This gives them an abstract, almost allegorical character. The three boys painted against an off-white background are not just a bunch of kids on the street (though you might easily run into them there); they become almost a personification of the closeness of young friends. In his most recent works the young men assume a more static, frozen pose. They kneel or lie and sometimes it seems as if they are dead. The meaning of these strange poses is far from clear; are they due to an accident or fall?; do they express humility or surrender?

For Hannah van Bart painting is a sensory experience which is 'more like listening than looking'. It is like careful probing or, as she puts it, 'digging into a wound'. In a landscape setting all kinds of forms appear which can sometimes be identified as clouds, pawns, tree stumps, pointed hats, castles or animals. But even more than in the work of Philip Guston, to which her paintings bear some resemblance, it is not always clear what is depicted. Some parts are portrayed as objects in space, others as drawings on a flat plane. But though visible reality

gives her something to go on in painting, the images she creates seem to have emerged in the first place from the twilight zone of consciousness.

Two of Nijburg's recent paintings are called **ETERNAL DEPARTURE** and **SEE ME RETURNING**. These titles seem to be a paraphrase of Nietzsche's idea of the 'eternal return', the cyclical movement in nature that could equally well be applied to painting. For the end of painting is proclaimed at regular intervals; the last time, if I remember rightly, was in the latter half of the eighties, in reaction to the neo-expressionist art of the preceding years, after which painting re-emerged as alive as ever.

With Van Bart, Nijburg and Vermeule, painting appears without cynicism, without detachment and without a theoretical programme. In their work painterly expression acquires a new charge which in no way resembles the intense celebration of highly individual emotions in the art of the Neue Wilden. It is introvert without being autistic, and optimistic without being naive. It marks a return to a honest belief in the potential of painting. **GRACELAND** is the area that this sensitive art demands for itself.

Leontine Coelewijn

Biografie

HANNAH VAN BART

1963, Oud-Zuilen

Gerrit Rietveld Academie, Amsterdam, 1983-1988
Rijksakademie van Beeldende Kunsten, Amsterdam, 1988-1990

1990 Pause im Theater, Städtische Galerie Nördhorn, Duitsland
1992 Foregrounds and Distances, Galerie Serpenti, Rome, Italië
1994 Koninklijke Subsidie voor Vrije Schilderkunst, Koninklijk Paleis, Amsterdam

RINKE NIJBURG

1964, Lunteren

Akademie voor Beeldende Kunsten, Arnhem, 1982-1987
Ateliers Arnhem, 1990-1991
Rijksakademie van Beeldende Kunsten, Amsterdam, 1993-1994

1988 De Gele Rijder, Arnhem
1988 De Bank, Enschede
1990 ANIMA-G, Nijmegen
1990 De Dubbelstad, De Bank, Enschede
1992 Lichtecht, W 139, Amsterdam
1992 Hooghuis, Arnhem
1992 Koninklijke Subsidie voor Vrije Schilderkunst, Koninklijk Paleis, Amsterdam
1993 Niet een Hand, maar een Geste, Loerakker Galerie, Amsterdam
1994 Denkbeelden op Zicht, Collectie J.M. Boll, Expositorium Vrije Universiteit, Amsterdam
1994 Biënnale Gelderland, Commanderie St. Jan, Nijmegen
1994 De Paviljoens, Almere
1994 Buning Brongers Prijzen, Arti et Amicitiae, Amsterdam
1995 Hooghuis, Arnhem

KOEN VERMEULE

1965, Goes

N.L.O., Tilburg, 1983-1988
Rijksakademie van Beeldende Kunsten, Amsterdam, 1990-1992

1991 Germinations 6, Ludwig Forum für internationale Kunst, Aken,

Duitsland en Budapest Gallery, Boedapest, Hongarije
1992 Lukas Gallery, Brussel, België
1993 Art & Project, Rotterdam
1994 Bruges la Morte, Brugge, België
1994 Niggendijker, Groningen

Lezing

JOS DE MUL, hoogleraar Wijsbegeerte aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en FRANK REIJNDERS, docent aan het Kunsthistorisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam, zijn uitgenodigd om hun visie te geven op de hedendaagse kunst. In zijn boek 'Het romantisch verlangen' (1990) stelt Jos de Mul dat een analyse van de hedendaagse kunst en cultuur vanuit het perspectief van het romantische project een verhelderend licht werpt op onze huidige 'condition humaine'. Frank Reijnders daarentegen vergelijkt de identiteitscrisis van de hedendaagse kunst in zijn 'Metamorfose van de barok' (1991) met de principes waarop het begrip van de barok berust. Aan hen is de vraag voorgelegd om hun visies waarbij oude stijlbegrippen geactualiseerd worden, aan de hand van concrete voorbeelden uit de hedendaagse kunst te demonstreren. Deze avond wordt georganiseerd in samenwerking met het Kunsthistorisch Instituut van de Universiteit van Amsterdam en vindt plaats op maandag 6 februari 1995 om 20.00 uur. Toegang f 5,-, reserveren: tel. 4220471.

Nieuwsbrief

U kunt zich abonneren op de Nieuwsbrief van Bureau Amsterdam. Als u f. 25,- overmaakt op girorekening 4500092 t.g.v. Dienst Musea voor Moderne Kunst te Amsterdam onder vermelding 'Nieuwsbrief Bureau Amsterdam' krijgt u de Nieuwsbrief een jaar lang toegestuurd. U ontvangt dan tevens de uitnodigin-

gen voor de openingen.

Colofon

Tekst en redactie: Leontine Coelewijn
Secretariaat: Jan Meijer, Geeta Bindesrisingh (ass.)
Vormgeving: Mevis & Van Deursen
Druk: Rob Stolk, Amsterdam
Met dank aan: Stichting Fonds voor Beeldende Kunsten, Vormgeving en Bouwkunst en Art & Project (Koen Vermeule), ABN AMRO Kunststichting (Hannah van Bart)

Stedelijk Museum Bureau Amsterdam
Rozenstraat 59
1016 NN Amsterdam
tel. 31. (0)20. 4220471
fax. 31. (0)20. 6261730
e-mail: smba@xs4all.nl
geopend van di t/m zo, 11.00 t/m 17.00 uur

11 maart - 23 april 1995
Rosemin Hendriks en Jan van Herwijnen
Tekeningen